o skutek, pro který byl obžalovaný již odsouzen, nýbrž o skutek jiný.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 4. září čj. Zm. I 365/25-4.)

Skutečnost, že proti rozsudku bylo vedle úspěšné zmateční stížnosti ve prospěch obžalovaného podáno i odvolání žalobcem, nedává první stolici úplnou volnost ve výměře trestu, ale zúžuje zákaz reformace in peius tak, že právo prvé stolice uložiti obžalovanému vyšší trest, závisí na tom, zda a jak dalece je odvolání věcně odůvodněno.

Nejvyšší soud vyhověl zmateční stížnosti obžalovaného A. S. do rozsudku porotního soudu v X., jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem zabití podle §u 140 tr. z. a odsouzen do těžkého žaláře v trvání dvou let, napadený rozsudek ve výroku o trestu zrušil a obžalovaného odsoudil podle §u 142 tr. z. za použití §u 338 tr. ř. ku trestu těžkého žaláře v trvání 13 měsíců, zostřeného a doplněného jedním postem čtvrtletně a 19. dubna tmavou komorou.

Důvody: Rozsudkem krajského soudu jako soudu porotního v X. ze dne 21. října 1924 byl stěžovatel uznán za vinna zločinem zabití podle §u 140 tr. z a odsouzen podle §u 142 tr. z. za použití §u 338 tr. ř. k trestu těžkého žaláře v době 13 měsíců, zostřeného a doplněného postem čtvrtletně a tmavou komorou 19. dubna. Ke zmateční stížnosti stěžovatelově byl rozsudek nálezem nejvyššího soudu ze dne 30 prosince 1924 č. j. Zm I 802/24-1, zrušen a odvolání, jež podal veřejný žalobce do výroku o výši trestu, odkázáno na toto rozhodnutí. Po novém projednání věci uznal krajský soud co soud porotní v X. rozsudkem ze dne 29. dubna 1925 stěžovatele znovu vinným zločinem zabití a uložil mu trest těžkého žaláře v trvání dvou let, zostřený a doplněný postem čtvrtletně s tvrdým lůžkem každého 19. dubna. Do tohoto rozsudku podal obžalovaný znova zmateční stížnost, jež se dovolává důvodu zmatečnosti podle čís. 12 §u 344 tr. ř. a namítá, že byl výrokem o výši trestu porušen předpis třetího odstavce §u 293/290 tr. ř.

Stížnost namítá předem, že odvolání státního zastupitelství do prvého rozsudku, jest bez vlivu na zákaz opravy trestu v neprospěch obžalovaného; odvolání nepropůjčilo prý prvé stolici právo, aby vykročilo z trestu původního, nýbrž zjednalo toliko

státnímu zastupitelství možnost, aby přivodilo novým odvoláním zvýšení trestu, uznala-li prvá stolice na týž trest. Námitka je zřejmě pochybena. Má-li se za to, že prvá stolice nesměla uložiti trest vyšší, nelze proti rozsudku připustiti ani opravného prostředku z důvodu, že trest jest neodůvodněně nízký.

Avšak stížnost jest v právu, pokud dovozuje, že dřívějším odvoláním žalobcovým nestal se zákaz opravy v neprospěch obžalovaného naprosto bezúčinným. Pro toto odvolání žalobcovo nemohl arciť nastati účinek závislý dle druhého odstavce §u 290 tr. ř. na tom, že byla zmateční stížnost podána jenom ve prospěch obžalovaného, totiž že přísnější trest jest naprosto nepřípustným. Avšak postavení obžalovaného, k jehož zmateční stížnosti rozsudek byl zrušen a věc vrácena prvé stolici k novému projednání a rozhodnutí, nemůže přece býti proň nepříznivějším než postavení obžalovaného, jehož zmateční stížnost byla zavržena a o jehož trestu rozhodl pak k odvolání žalobcovu ihned zrušovací soud. Dlužno přihlížeti také k tomu, že obžalovaný, uzná-li nový rozsudek prvé stolice sice na přísnější trest, ale pod nejnižší hranici příslušné sazby trestní, nemá práva odvolacího ani, kdyby nový trest byl dle okolností případu zřejmě přemrštěn. Ustanovení třetího odstavce §u 293 tr. ř. dlužno z těchto úvah dáti výklad ten, že druhý rozsudek prvé stolice smí vysloviti přísnější trest, než byl vysloven rozsudkem zrušeným, jen tehdy a jen potud, když a pokud by bylo k opravě výroku o trestu došlo již následkem opravných prostředků žalobcem do prvého zrušeného rozsudku podaných.

Skutečnost, že proti rozsudku prvé stolice bylo vedle úspěšné zmateční stížnosti ve prospěch obžalovaného podáno i odvolání žalobce, nedává tedy prvé stolici úplnou volnost ve výměře trestu a nečiní zákaz opravy rozsudku v neprospěch obžalovaného naprosto neúčinným, ale zúžuje působivost zákazu tak, že právo nalézacího soudu k přísnější výměře trestu závisí na tom, že odvolání žalobcovo bylo netoliko včasným a přípustným, nýbrž i věcně důvodným, a omezeno na rozsah, ve kterém odvolání shledává se důvodným (srovnej nález zrušovacího soudu ze dne 16. dubna 1925 č. j. Zm I 77/25-4, jakož i rozhodnutí býv. zrušovacího soudu vídeňského úř. sb. čís. 730 a 3637). Takové důvodnosti odvolání žalobcovu přiznati nelze.

Toto odvolání uznalo správnost stanoviska prvé stolice, že stěžovateli nepřitěžuje nic, že mu však polehčují okolnosti rozsudkem uvedené (doznání rozčilení a že nebyl pro zločin trestán) a uplatňovalo toliko, že trest 13 měsíců je příliš nízký,

protože byl zničen život lidský. Než tato okolnost je právě složkou skutku, jímž byl stěžovatel uznán za vinna, a nutným předpokladem trestní sazby, jíž bylo na skutek použito. I nyní napadený rozsudek jest ohledně okolností přitěžujících a polehčujících téhož názoru jako rozsudek zrušený. Oba rozsudky a i odvolání přehlížejí, že stěžovatel dle výpovědi manželů O. a A. K. ihned po skutku zašel k těmto svědkům a žádal, aby se O. K. podíval, leží-li R., jehož bodl do nohy nebo břicha, ještě na místě činu, že se téhož dne sám na četnické stanici udal. Tyto skutečnosti poukazuji k polehčujícím okolnostem §u 46 lit. g) a h) tr. z. Arciť byl stěžovatel již vícekráte trestán, mezi jiným jednou pro přestupek §u 335 a jednou nebo dvakrát pro přestupek §u 411 tr. z. Avšak poslední z těchto trestů byl mu uložen v roce 1908 a pro pozdější dobu — v níž byl stěžovatel jen jednou a sice v roce 1922 pro nepatrný poklesek podle §u 431 tr. z. podmíněně odsouzen k pokutě 5 Kč, dosvědčilo četnictvo, že stěžovatel není znám jako člověk násilný, dále domovská obec, že se vždy dobře snášel se spoluobčany a choval se řádně a poctivě a zaměstnavatel, že byl poctivý a pilný dělník. Z toho dlužno souditi, že ve skutku stěžovatele, který svým výdělkem živí manželku a tři děti ve stáří 4 a 14 let, šlo o chvilkový výbuch mysli alkoholickými nápoji zneklidněné a chováním poškozeného podrážděné, jehož stěžovatel ihned litoval a přivoláním cizí pomoci v následcích zmírniti hleděl. Proto nelze dřívější odvolání žalobcovo shledati důvodným, z čehož ve smyslu dřívějších vývodů plyne, že vyměření přísnějšího trestu, než byl vysloven v rozsudku zrušeném, přičilo se zákazu opravy v neprospěch obžalovaného a porušilo předpis 3 odst. §u 293 tr. ř.

Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 24. září 1925 č. j. Zm I 471/25-5.

LITERÁRNÍ ZPRÁVY.

Komentované zákony československé republiky vydává »Československý kompas«. Svazek XVII.

Nesporné řízení.

Upravil Antonín Hartmann, odborový přednosta u ministerstva spravedlnosti. Praha 1926. Nákladem »Československého kompasu« tiskařská a vydavatelská akc. spol.

Autor tohoto obsáhlého, 1624 stránek čítajícího spisu nepopřeje ani sobě ani recensentu svých prací oddechu. Ve své ne-